

Αθήνα

Αριθ. Πρωτ.

29 Ουαβρίου 1985

2919 / εγμ. 13

Προς

τους κ.Εισαγγελείς Εφετών

I-. Σύμφωνα με το άρθρο 417 ΚΠΔ, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.410/1976, η αυτόφωρη συνοπτική διαδικασία εφαρμόζεται σήμερα γενικά σ' όλα τα πλημμελήματα, όχι μόνο αρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου, που ίσχυε αυτό και με την προγενέστερη διατύπωση του άρθρου 417 ΚΠΔ, αλλά και για όλα τα πλημμελήματα αρμοδιότητας του τριμελούς πλημμελειοδικείου, και χωρίς πλέον τον περιοριστικόν γιαυτά πύνακα που ίσχυε προηγουμένα. (Α.Μπουροπούλου, Ερμ. ΚΠΔ², τομ.Β, 1957, σ.7).

Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με τις νεότερες αντιλήψεις του νομοθέτη μας, η αυτόφωρη συνοπτική διαδικασία, ύστερα από 60 περίπου χρόνια από την αρχική σεμάς εισαγωγή της, ισχύει καταρχήν γενικά για όλα πλέον, τα πλημμελήματα. Στηρίζεται αυτή η διεύρυνση στην παρατήρηση, ότι η επιτάχυνση της ποινικής διαδικασίας στις παραπάνω περιπτώσεις ικανοποιεί το κοινό για το δίκαιο αίσθημα και έτσι προκαλεί τη συναίνεση του κοινωνικού συνόλου, αφού η παραπάνω επιτάχυνση δε βλάπτει την προσοχή και την επιφύλαξη που κυριαρχούν γενικά στην ποινική δίκη, (H. HENKEL, STRAFVERFAHRENSTECHT, 1953, παρ.23, VI, σ.105), για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των διαδίκων, όπως και του γενικότερου κοινωνικού και δημόσιου συμφέροντος.

Αυτό βέβαια έρχεται σε κίποια αντίθεση, τόσο με την αρχική διατύπωση του άρθρου 417 ΚΠΔ και του αντίστοιχου αυτού άρθρου 407 του Σχεδ. ΚΠΔ 1934, (βλ. αιτιολ. Έκθ. άρθρου 407 Σχεδ. ΚΠΔ, 1934, σ.579, έκδοση Ι.Ζαχαροπούλου), όσο και με τις συζητήσεις που έγιναν για το θέμα αυτό στην Αναθ.Επιτρ.Σχεδ.ΚΠΔ, 1934. (Πρακτικά, τεύχος Γ, 1959, σ.214, 218, 222). Δείχνει όμως την εξέλιξη των ιδεών που έγινε στο θέμα αυτό και εκφράζει, παράλληλα και με άλλες χώρες, τις νεότερες αντιλήψεις στο παραπάνω ζήτημα. (βλ. σχετικά, άρθρο 1 γαλλ.ΚΠΔ, TRAITÉ DE DROIT CRIMINEL, 1967, Νο914 και παρ.212 γερμ.ΚΠΔ, KLEINKNECHT, STRO KOMMENTAR³⁴, 1979, RDN 1 επ.).

Για την αποφυγή όμως διχρειών που μπορεί να προκύψουν από την γενική εφαρμογή της αυτόφωρης συνοπτικής διαδικασίας, ο νομοθέτης χορηγεί, κατ'επίκριση, μια σχετική διακριτική ευχέρεια στην εισαγγελική αρχή, να μη εφαρμόσει τη διαδικασία αυτή, αν κατά την κρίση της συντρέχουν "λόγοι" για τη μη εφαρμογή της. Η αρνητική κρίση της εισαγγελικής αρχής, που κατά την εισηγητική έκθεση του άρθρου 14 ν.410/1976 αποτελεί "...πλήρη εγγύησιν διά την ορθήν και δικαίαν εφαρμογήν της διατάξεως αυτής..." (Πανδέκται Σιφναίου, 1976, σ.540), για τη μη εφαρμογή της αυτόφωρης συνοπτικής διαδικασίας, δείχνει ότι η εφαρμογή ή όχι της παραπάνω διαδικασίας δεν αφήνεται γενικά στην κρίση του εισαγγελέα, αλλά αντίθετα στην κρίση του αφήνεται μόνο η αρνητική απόφαση, δηλαδή ότι συντρέχουν "λόγοι" για τη μη εφαρμογή της, που πρέπει όμως να αιτιολογείται, σύμφωνα με τα άρθρα 138 και 139 ΚΠΔ.

Αυτός λοιπόν ο περιορισμός της εισαγγελικής αρχής μόνο στην αρνητική κρίση για την παραπάνω περίπτωση, μας δείχνει

217
- ότι η κρίση αυτή ισχύει, από τη φύση του πράγματος, μόνα
σαν εξαίρεση και όχι σαν κανόνας, αφού ο τελευταίος δε μπο-
ρεί να είναι αρνητικός. (Θ. Βορέα, Δογματική², 1972, παρ. 100,
- 1, ε, σ. 174). Αντίθετα, ο κανόνας που εισάγει το εδαφ. α του
- άρθρου 417 ΚΠΔ, είναι η γενική εφαρμογή της παραπάνω αυτό-
- φωρης συνοπτικής διαδικασίας, σ' όλα τα πλημμελήματα.

II- Η μεταρρύθμιση που έγινε στην αυτόφωρη συνοπτική
- διαδικασία με τὸ άρθρο 4 ν. 410/1975, σκοπό έχει την αποσυμ-
- φόρηση των ανακριτικών αρχών και τη μεγάλη επιτάχυνση της
- διαδικασίας, όπως με μεγάλη σαφήνεια αναφέρει αυτό η ειση-
- - γητική έκθεση που αναφέθηκε παραπάνω, ("... διὰ την ορθήν
- και δικαίαν εφαρμογήν τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις θα αποσυμ-
- φορήσῃ τὰς ανακριτικὰς ἀρχάς και θα συμβάλῃ τα μέγιστα εἰς
- την επιτάχυνσιν τῆς διαδικασίας..."), η οποία αποτελεί ση-
- - ματικό βοήθημα για την τελολογική ερμηνεία του άρθρου 417
- ΚΠΔ, όπως ισχύει σήμερα. (Κ. Σημαντήρα, Γενικά αρχαί³, ημιτ.
- Α, 1980, αριθ. 165, Ν. Παπαντωνίου, Γενικές Αρχές³, 1983,
- παρ. 11, I, Β, σ. 60).

Ετσι λοιπόν, η αρνητική κρίση της εισαγγελικής
- αρχής, ότι συντρέχουν "λόγοι" για τη μη εφαρμογή της αυτό-
- φωρης συνοπτικής διαδικασίας, δε μπορεί να είναι αντίθετη
- στα παραπάνω αναφερόμενα, γιατί τότε θ' αντιφάσκει στο σκο-
- - πὸ του άρθρου 417 ΚΠΔ, όπως ισχύει τώρα. Η προαναφερθείσα
- εισηγητική έκθεση αναφέρει, ότι οι "λόγοι" της αρνητικής
- κρίσεως της εισαγγελικής αρχής πρέπει να είναι και "σπου-
- - δαίοι". Η φράση αυτή δεν περιέχεται βέβαια στο κείμενο του
- νόμου, ισχύει όμως ως προσδιοριστικὸ της έννοιας αυτού
- στοιχείο.

Κατά συνέπεια, δεν εμπίπτει στους παραπάνω "λό-

γους" του άρθρου 417 ΚΠΔ το γεγονός, ότι ο δράστης που συνελήφθηκε αυτόφωρα έχει γνωστή διαμογή, αφού η παλαιά διάταξη του άρθρου 426 παρ.1,α ΚΠΔ που στήριζε την απόφαση αυτή καταργήθηκε με το άρθρο 163 ν.410/1976 σαν περιττή, μετά την αναδιατύπωση του άρθρου 417 ΚΠΔ. Επίσης, το γεγονός, ότι η πράξη διώκεται μόνο με έγκληση του παθόντα, που έχει νόμιμα υποβληθεί, πρέφεται δ' εναντίον έννομου αγαθού του ατόμου και όχι του κοινωνικού συνόλου, δεν εμπίπτει στην έννοια των παραπάνω λόγων", που μπορούν νόμιμα να στηρίξουν την αρνητική κρίση της εισαγγελικής αρχής για τη μη εφαρμογή της αυτόφωρης ενοπτικής διαδικασίας στην περίπτωση αυτή. Γιατί είναι αντίθετη αυτούς και έτσι δεν έχει τη συνάντηση του κοινωνικού συνόλου, αφού προκαλεί τη διατάραξη της κοινωνικής ειρήνης και εμποδίζει τη γρήγορη ποινική κύρωση και παράλληλα εισάγει διάκριση σε όμοιες περιπτώσεις, χωρίς όμως και να συντρέχουν αιτίες γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος; που να δικαιολογούν αυτή τη διάκριση.

Οι "λόγοι" λοιπόν του άρθρου 417 ΚΠΔ που νόμιμα μπορεί να στηρίξουν την παραπάνω αρνητική κρίση της εισαγγελικής αρχής, και που δε μπορεί να είναι αντίθετοι στην επιτάχυνση της διαδικασίας και την αποσυμφόρηση των ανακριτικών αρχών, ανάγονται ιδιαίτερα είτε στην ύπαρξη λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 310 ΚΠΔ (ΑΠ 62/1972, Ποιν.Χρον.ΚΒ, 367), είτε στη μη ολοκλήρωση της προαναρίσεως (άρθρο 312 ΚΠΔ), είτε ότι σε κάποια υπόθεση επιβάλλεται η ενδελεχέστερη σε βάθος έρευνά της, είτε στη μη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 242 ή άρθρων 423 παρ.4, 42 και 424 ΚΠΔ, είτε τέλος σε λόγους που έχουν σχέση με το πρόσωπο του δράστη. Ειδικά,

στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν πρέπει από τη μη εφαρμογή της αυτόφωρης συνοπτικής διαδικασίας να δημιουργείται αντίθεση με το άρθρο 4 παρ.1 Σιντ.1975, παρά μόνο αν λόγοι γενικότερου κοινωνικού ή δημόσιου συμφέροντος, ειδικά αιτιολογημένοι, δικαιολογούν σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση αυτή την παρέκκλιση.

III-. Επειδή υπέπεσ: στην αντίληψη μας, ότι σε πολλές περιπτώσεις οι Εισαγγελείς Πρωτοδικών δεν εφαρμόζουν την αυτόφωρη συνοπτική διαδικασία για "λόγους" που δεν εμπίπτουν στην έννοια του άρθρου 417 ΚΠΔ, όπως αυτή αναλύθηκε παραπάνω, πράγμα που δεν είναι νομικά σωστό και προκαλεί παράλληλα σημαντικές κοινωνικές αντιδράσεις, παρακαλούμε να δώσετε τις σχετικές οδηγίες σας σ'όλους τους Εισαγγελικούς Λειτουργούς της περιφέρειας σας και εποπτεύετε για την εφαρμογή τους, αναφέροντες και σεμάς κάθε παρέκκλιση τους.

Της παραγγελίας μας αυτής να αναφέρετε λήψη και εκτέλεση.

Ο Εισαγγιλέας του Αρείου Πάγου

Κωνσταντίνος Σταμάτης